

при циганите и при отделни техни големи подразделения. При кардарашите засега няма елементи на етнотрансформационни процеси. "Гаджикане рома" също вероятно ще останат отделени от останалите цигани. Сред уседналите цигани, след окончателното приобщаване на "хорохане рома" към турския етнос, за останалите, ако успеят в по-нататъшното си развитие да запазят етническата си специфика, в перспектива не е невъзможно стадиално израстване на етноса им на базата на възприетата религия и при окончателното отмиране на групата им структура.

Циганите в България и тяхното етническо самосъзнание

Веселин Попов

Всески, който макар и случайно се е сблъсквал с проблемите за етническото самосъзнание на циганите, не може да не е забелязал многозначността и неопределеността на отговорите при наглед простия въпрос за етническата принадлежност. За това могат да се дадат много примери, но тук е достатъчно да се посочат някои по-характерни случаи.

Например, ако бъде запитан застаналия на пазара продавач на лъжици за етническата му принадлежност, вариантите на отговора му ще са различни в зависимост от това, кой го пита. Ако питащият е циганин, отговорът ще бъде кратък "Лингурарин" (в други варианти "рударин" или "копанарин" в зависимост от региона) и повече пояснения няма да са необходими. Ако задаващият въпроса е непознат "гаджо" (т.е. нециганин), отговорът ще бъде "румънец" или "влах" (при по-нататъшни въпроси най-много да направи уточнението "български румънец").

Ако интересуващият се изглежда като чужденец, непознат с местните реалии, отговорът (без никакви по-нататъшни уточнения) е "българин".

Ако обаче задаващият въпроса "гаджо" (независимо дали е българин или чужденец) покаже познания върху сложната йерархия на отделните цигански групи (например с насочващ въпрос от рода на: "Все пак от кои по-точно - от лингурарите, от урсарите или т.п.?"), ще последва уточнението, че е лингурарин, че те са от румънски произход, но живеят отдавна в България и т.п., но при